

NYBLIVEN POLITIKER

**Studie-
material**

INNEHÅLL

Förord	3
Inledning, ditt ansvar som nyvald	4
Relationer till andra partier	8
Mandatperioden innan valet	II
Efter valet	12
Mellanvalsperioden- "Verkstadsfasen"	13
Vi är stigfinnare	18

Miljöpartiet de gröna

Miljöpartiet de gröna är en del av en global grön rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva goda liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer.

Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt djupa beroende av varandra. Vi vill vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda. Denna gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor

Miljöpartiet de gröna är ett parti med rötterna i freds-, miljö- och jämställdhetsrörelsen. En grön samhällsanalys bygger på en helhetssyn – allt hänger ihop och är beroende av varandra. Vi är ett politiskt alternativ för alla som inser de utmaningar som mänskligheten står inför och som vill möta dem med en aktiv politik som gör skillnad i människors vardag.

Som förtroendevald bör du vara insatt i Miljöpartiets partiprogram. Du kan läsa eller lyssna på vårt partiprogram [här](#):

FÖRORD

Att vara lokalpolitiker är bland det roligaste jag gjort i mitt liv. Inget är så tillfredsställande som att vara med och göra verklighet av bra förslag. Att se vårt partis idéer och visioner förvandlas till sådant som människor har glädje av i vardagen: en ny cykelbana, ekologisk mat på förskolan, billiga bostäder för studenter och mycket annat. Det finns så mycket man kan göra på lokal nivå.

Men jag vet att det också kan kännas slitigt och otacksamt många gånger, med sena kvällar, mycket att läsa och många möten. Därför är det så viktigt att alla ni som axlar bördan – ni som gör jobbet för demokratin och för det gröna hållbara samhällsbygget – får den kunskap och de verktyg ni behöver.

Ni förtjänar beröm och hyllningar, men också stöd som gör jobbet lättare. Det är därför vi har gjort den här studiehandledningen. Jag hoppas att den ska vara till nytta och önskar er alla lycka till i ert viktiga arbete.

Amanda Lind, Demokrati- och Kulturminister, tidigare partisekreterare och kommunalråd

Kontaktperson Studieförbundet Vuxenskolan: Jens Öst jens.ost@sv.se 0270 - 26 93 83

Text: Helena Lundberg, Miljöpartiet

Layout: Jens Öst, Studieförbundet Vuxenskolan

© Studieförbundet Vuxenskolan 2019

TEMA: INTERN DEMOKRATI

Denna handbok riktar sig till dig som är eller vill bli politiker i kommun, landsting eller region. Handboken kompletterar Studieförbundet Vuxenskolas utbildning kring boken "Grattis du är förtroendevald" av Lena Hörngren.

INLEDNING

Grattis, du har blivit förtroendevald!

Förtroendevald – sug på det ordet en stund och njut. Att vara vald för att man har människors förtroende är något att vara stolt över. Det är en position som ger möjligheter och som förpliktar. Även om du aldrig får glömma bort vem du är och vad som är dina drivkrafter är du något mer än dig själv. Du är en representant: för ditt parti, för dem som har valt dig och för din kommun. En del kommer också att se dig som representant för makten. Även om du själv många gånger kommer att känna dig maktlös, eftersom du vill så mycket mer än du lyckas uppnå.

Att vara förtroendevald är ett uppdrag som ger unika möjligheter till personlig utveckling. Du får insyn i hur samhället fungerar, du lär dig nya saker, du får möjlighet att göra skillnad och du får träffa människor som precis som du har ett starkt samhällsengagemang. Och, framför allt: Du får möjlighet att påverka. Kanske rentav bestämma. Då är det som allra roligast.

Ur boken Grattis du är förtroendevald av Lena Hörngren

Nyvald

Var och en av er har enskilt ansvar för det förtroendeuppdrag ni har fått. Men ni har lika stort ansvar att som grupp jobba fram bra arbetsformer där ni samarbetar för att få igenom grön politik. Trygghet i uppdraget är viktigt för att lyckas. Detta skapar ni tillsammans genom tydliga förväntningar och planer.

Läs gärna även boken Grattis du är förtroendevald av Lena Hörngren

En ny mandatperiod börjar

Valrörelsen är över. Vad har förändrats sedan förra mandatperioden? Vad innebär förändringarna för gruppen? Många nya? Majoritet eller opposition? Hur många har suttit i en period eller två? Lägg lite tid på att lära känna varandra och få koll på gruppens erfarenheter. Detta är viktigt för att ta reda på vem som har kompetens inom särskilda områden, vilka som är erfarna och vilka som är nya.

Möten inom kommunpolitiken

Inom politiken finns det en mängd olika möten, både internt och inom kommunen. Det är medlemsmöten, dit alla medlemmar är välkomna, och det kan vara styrelsemöte. Dessa berör oftast enbart styrelsen, men kan vara öppna för medlemmar att komma och lyssna på. De möten som äger rum inom kommunen kan vara gruppmöten inför kommunfullmäktige, där alla lokala miljöpartister i fullmäktige samlas och diskuterar de ärenden som kommer upp på nästa fullmäktigemöte. Själva kommunfullmäktigemötet är alltid öppet för allmänheten, till skillnad från kommunstyrelsens möten som oftast enbart är till för kommunstyrelsens leda-möter och ersättare, samt berörda politiska tjänstemän på kommunen. Nämndmöten äger oftast rum en gång i månaden, förutom på sommaren. Utöver detta kan det tillkomma andra möten som behandlar olika saker inom politiken.

Respektera varandras tid

Alla har olika mycket tid att lägga på politiken. Ha tydliga förväntningar på varandra och prioritera tillsammans vilka möten som är viktigare än andra. Men respektera varandras tid och förutsättningar.

Sätt en sluttid för era möten och håll den! Kom i tid och gå i tid. Det blir omöjligt att planera livet om inte tider respekteras, och odemokratiskt om viktiga diskussioner påbörjas när ni har bestämt att mötet ska vara slut. Boka ett nytt möte när det händer. Lägg ifrån er telefonerna om ingen väntar ett viktigt samtal. Om så är fallet, berätta det för gruppen. Var närvarande och fokusera.

Vad måste jag läsa?

Man bör läsa igenom de handlingar som skickats ut inför de olika mötena. Om det gäller nämndmöten, se om det finns något som berör de prioriterade frågorna som partiet beslutat om. Börja med att titta på yrkandet och läs den eventuella sammanfattningen. Ska MP stötta förslaget som finns i handlingarna/yrkandet eller avslå, och i så fall lämna en skriftlig reservation, eller driva en annan linje? Fördela ansvaret så att alla inte behöver läsa allt om ni är flera i samma nämnd. Om man är ensam miljöpartist i sin nämnd kan man gå igenom valda delar av sina nämndhandlingar på gruppmötet och på så sätt få stöd.

Inför kommunfullmäktigemötet kan gruppledaren/gruppledarna fördela frågorna mellan fullmäktigeledamöterna så att inte alla behöver läsa allt.

Alla i fullmäktige sitter i princip i nämnder och styrelser – men det kan sitta folk i nämnder och styrelser som inte sitter i fullmäktige. Inkludera dem i gruppen. Ha en stående inbjudan. Informera varandra och lyssna på vad som händer. Kom ihåg att ni alla har en roll för att förverkliga era gröna prioriteringar.

Inför medlemsmöten är det bra att läsa igenom dagordningen för mötet och fundera över sin åsikt och om något saknas. Kontakta gärna mötesordföranden om det du vill ta upp på mötet lämpar sig eller om frågan ska lyftas i ett annat forum.

Prioritera frågorna

Gör det till en vana att prioritera både i grupp och enskilt. Fördela ansvar sinsemellan och diskutera era förväntningar. Ha alltid med målen vid prioritering, för att lättare kunna göra avvägningar som leder mot rätt mål. Vilka är mandatperiodens prioriterade frågor för partiet? Hur kan man bryta ner dem i delmål och fördela frågorna utifrån vilka poster partiet har? Fördela ansvar för att läsa handlingarna och ha gemensamma genomgångar.

Förbered era möten så spar ni tid

Målet med ett möte måste styra innehållet, formen och förberedelserna. Det kan ta tid att förbereda möten, men det är tid ni snabbt spar in. Otydliga möten utan mål och struktur kan snarare döda engagemang och kreativitet än tvärtom. Dessutom tar dessa möten mycket tid som kan ägnas åt annat.

Länk för att diskutera förberedelser av möten finns [här](#).

Vilken politik behöver vi ha koll på?

- Partiprogrammet
- Det lokala/regionala handlingsprogrammet
- De gröna prioriterade frågorna

Partiprogrammet

Partiprogrammet beskriver Miljöpartiets ideologi och vision. Utifrån partiprogrammet formulerar vi aktuell politik. Har du läst partiprogrammet? Det kan beställas i tryckt form via Studieförbundet Vuxenskolan. Det går också att läsa och lyssna på partiprogrammet på miljopartiet.se Det finns också en digital utbildning framtagen som handlar om Grön ideologi, den finns om man loggar in på engagera.mp.se

Det lokala/regionala handlingsprogrammet

Det är kommunprogrammet eller det landstings-/regionpolitiska programmet som är det dokument som ska vägleda och styra den politik som ska bedrivas under kommande mandatperiod. Dessa tas fram i avdelningen/distriktet och svarar på er kommuns/distrikts utmaningar. Dokumenten sätter målen för mandatperiodens politiska arbete.

De gröna prioriterade frågorna

Med största sannolikhet kommer inte hela handlingsprogrammet att kunna genomföras. Lägg tid på att diskutera och prioritera vilka politiska frågor som ska prioriteras under mandatperioden. Detta är ett av de viktigaste vägledande besluten och kommer att avgöra planeringen av kommande mandatperiod.

Har ni gjort en kartläggning så att ni vet i vilka nämnder/styrelser de ska drivas? Om ni inte gör det finns risken att de långsiktigt viktiga frågorna hela tiden överskuggas av dagsaktuella händelser. Kom ihåg att följa upp de strategiska frågorna löpande under mandatperioden.

Länk till att arbeta vidare med prioriteringar finns [här](#).

Viktiga relationer

Politik är en förtroendebransch. Det finns inga gränser mellan dig som politiker och dig som privatperson. Det är viktigt att tänka på i alla möten och i alla relationer med andra människor. Som politiker riskerar du att alltid vara i någons fokus och du är alltid en offentlig person även om du själv inte uppfattar det t. ex. när du handlar mat, är på föräldramöte, är med i en annan förening eller är på fest. Det lättast kan vara att leva som man lär i så hög grad som det är möjligt. Men fundera på din egen värderingskompass.

Inom ditt uppdrag är det viktigt att vara rädd om dina relationer. Försök aldrig påverka människor vid sidan om på ett oetiskt sätt, inte heller bearbeta de kommunala tjänstemännen på ett sätt som kan upplevas besvärande. Det politiska tas med de andra politikerna och inte via tjänstemännen. Försök att alltid hålla en god ton i alla samarbeten, det kommer att höja förtroendet för dig och partiet.

En del relationer kräver en del omvärldsbevakning, och andra kräver mycket underhåll. Att jobba medvetet med relationer gör politiken enklare. Relationerna påverkar nämligen möjligheterna att påverka och driva politik.

Exempel på relationer som du kan fundera lite extra på:

- Dig själv – som företrädare för medborgarna
- Relationer i partiet
- Relationer till andra partier
- Relationer till tjänstemän
- Relationer till organisationer och företag

Dig själv – som företrädare för medborgarna

Kom ihåg vem du företräder och varför du ställde upp. I Sverige har vi representativ demokrati. dvs. folket väljer vilka som ska företräda dem i beslutsfattandet.

Ett tips är att också tänka på hur du betar dig och formulerar dig muntligt ute bland folk. Det finns filmkameror i varje mobil i dag, och både på partievenemang och i andra helt privata sammanhang kan du bli inspelad. Tänk därför på hur du formulerar dig, så att du inte missuppfattas.

Relationer i partiet

Lokalavdelningen: Arrangera medlemsmöten med kommunpolitik som tema. Skapa relationer och genomför avstämningar om de prioriterade gröna frågorna. Dra inte information om allt som händer. För mycket information kan distansera människor snarare än att få dem att känna sig delaktiga. Fokusera på de prioriterade frågorna! Medlemmarna behöver få träffa sina gröna företrädare med jämna mellanrum.

Nämnder och styrelser

De nämndledamöter som inte sitter i fullmäktige behöver kopplas till fullmäktigegruppen. Alla kan inte gå på alla möten, men var överens om en bra och inkluderande nivå. Gruppen behöver vara samspelet i arbetet och veta i vilket skede de olika frågorna befinner sig.

Fullmäktigegruppen

Gör en arbetsordning inom gruppen. Fördela ansvar för sakpolitiska frågor och bestäm vem som ser till att politiken hänger ihop. Hur sker rapporteringen i gruppen?

I Miljöpartiet är normen att tillämpa delat ledarskap, dvs. att ha två gruppledare som delar på ansvaret. Det bästa är att göra en tydlig arbetsfördelning mellan gruppledarna, till exempel sakpolitiskt eller administrativt. Ni behöver ta hänsyn till att andra partier har en gruppledare, men använd det delade ledarskapet till att få så mycket inflytande som möjligt. I små lokalavdelningar kan det dock vara praktiskt omöjligt att dela på posten. Anpassa er efter er lokala verklighet.

RELATIONER TILL ANDRA PARTIER

Relation till andra partier i opposition

Utgå från vad som bedöms komma att gynna partiets prioriterade frågor. Ska de politiska frågorna drivas tillsammans med övriga oppositionspartier? Eller blir Miljöpartiet tydligare om partiet driver frågorna själva? Håll noga koll på vilka prioriterade frågor övriga partier jobbar med och var partierna/politiken har beröringspunkter. Ett tips är att tänka långsiktigt, lägga genomtänkta förslag och bedriva respektfull och pragmatisk opposition för att bygga relationer och ett gott rykte för nästa gång det ska förhandlas majoritet, dvs. ha nästa mandatperiod i sikte redan nu.

Relation till andra partier i styre/majoritet

Håll ingångna överenskommelser

När man väl har arbetat fram en överenskommelse är det viktigt att båda parterna håller sig till den. Om partiet ska lyckas med detta måste alla gröna företrädare i alla styrelser och nämnder ha stenkoll på vilka överenskommelser som gjorts och hur de påverkar deras uppdrag. Detta är inte lätt om man är helt ensam i en nämnd. Därför är det viktigt att få ner överenskommelserna på papper och att prata om dem upprepade gånger under mandatperioden.

Förmöten

Alla styrelser och nämnder – liksom fullmäktige – har förmöten inför alla möten om man sitter i majoritet. Där går man igenom det som ska komma upp på mötet och där bestämmer man vem som ska tala i de olika frågorna och hur alla ska rösta. Och sedan röstar alla så. Är det okej att rösta på ett annat sätt? Nej, egentligen inte.

Om det kommer upp en helt ny fråga som inte omfattas av den politiska överenskommelsen eller den politiska budgeten, och man känner sig osäker på vad partiet tycker egentligen, försök att bordlägga frågan och få den återremitterad för att vinna tid. Om det är svårt att komma överens med de andra partierna – prata med gruppledaren. Om du är gruppledaren: Prata med fullmäktigegruppen. Att fälla sin koalitionspartner i en fråga som egentligen inte är så fruktansvärt viktig kostar mycket och äventyrar framtida möjligheter att samarbeta eller få igenom gröna frågor.

Att inte vara överens kräver också en överenskommelse

Om partierna inom en styrande koalition inte kan komma överens i en fråga så är det ofta bäst att jobba vidare, för en bättre lösning som alla partierna kan acceptera. Men ibland kan beslut inte vänta, så om ni ändå behöver agera kan det bli tvunget att göra olika. Det kan leda till att samarbeten spricker och styren kan bytas ut, även under en pågående mandatperiod.

Men partier som samarbetar kan också bli överens om att visa att de är oense och eller tillåta sig agera olika i någon viktig fråga, för att sedan ändå fortsätta med samarbetet i stort. Ett alternativ till att rösta olika kan vara att partier som är missnöjda med beslutet gör en röstförklaring, till exempel ett yttrande eller en reservation i protokollet, som tydliggör vad partiet hellre hade önskat göra, under andra omständigheter.

Var bekräftande och generösa mot varandra utåt

Väljarna ska kunna lita på att politiker klarar av att hålla ihop och göra vad de har sagt. Smutskasta inte era samarbetspartier, vare sig till media eller andra. Om man har gett sig in i ett samarbete gör man bäst i att vara generös mot varandra och visa att vi i Miljöpartiet är handlingskraftiga och ansvarstagande. Internt kan förhandlingarna vara tuffa, det behöver man vara ärlig med. Men det är en annan sak än att ta första bästa tillfälle i akt att berätta att man tycker att ens partner har en dålig politik.

Relationer till tjänstemän

Tjänstemännen i t.ex. kommunen har mycket information om arbetet i kommunen och stor sakkunskap. Det är en bra ide att ha goda relationer med dem. Man kan vända sig till tjänstemännen för sakupplysningar i de frågor som kommer upp. Vid viktigare ärenden, ta alltid upp frågan med grupplederen/gruppledarna först. Om det är något i ett tjänsteutlåtande som är svårt att förstå är det klart att det går att ta kontakt för att få ett förtydligande. Tänk på att när en handling skickas ut har det passerat ett presidium.

Försök aldrig påverka tjänstemän i ärenden som det inte går att få igenom på politisk väg. Inled aldrig ett samtal som kan uppfattas som politisk övertalning. Detta kan vara svårare än det verkar eftersom du och tjänstemannen har olika roller och angreppssätt.

Om ni punktbevakar en fråga som finns med i den politiska överenskommelsen eller i den kommunala budgeten – bjud in den tjänsteman som har koll på området till MP:s fullmäktigegruppmöte för att berätta vad som händer.

Relationer till organisationer och företag

Relationer till organisationer och företag är viktiga ur flera aspekter och det är därför bra om partiet har ett medvetet arbete kring detta. Det är bra för politikutvecklingen att ha goda relationer med aktörer som antingen påverkar de frågor partiet tycker är viktiga eller som påverkas av partiets politik.

Gå på studiebesök! Besök organisationer och företag som är aktörer inom det sakpolitiska område som är prioriterat. Lyssna, ställ frågor och berätta om era idéer. Det går också att arrangera öppna möten om politiska frågor. Självklart är det lättare att mäta med besök och möten i en större lokalavdelning än i en mindre.

Ledning och styrning

Det vanligaste är att man som nyvald politiker i början av varje mandatperiod får en utbildning i hur kommunen styrs. Ett råd är att en bit in på mandatperioden bjuda in till exempel kommunchefen till kommunfullmäktigegruppen och gå igenom detta ytterligare en gång under mandatperioden. Troligen finns det nu ytterligare en massa frågor kring hur kommunen fungerar i verkligheten efter att antingen i majoritet eller i opposition ha försökt få igenom olika förslag och uppdrag.

Länk till case för ledning och styrning finns [här](#).

Årshjulet

Ett årshjul är ett sätt att planera det politiska året och mandatperioden. Många moment återkommer regelbundet i det politiska livet, exempelvis val vart fjärde år eller budgetprocesser varje år. Det är därför bra att förstå det politiska återkommande processerna så att man kan förstå när det är läge att göra olika saker.

Kommuner och landsting/regioner styrs av såväl lagar som av politiska beslut. Det är viktigt att förstå denna process och att förstå hur och var man kan påverka besluten i kommunen. I majoritet är detta ännu viktigare eftersom det är den process som ni som majoritet måste förhålla er till när ni styr eller ger uppdrag till förvaltningen. När man sitter i opposition är det inte lika viktigt, eftersom mycket politisk påverkan sker i form av motioner, interpellationer, muntliga frågor, samt inte minst genom aktiv opinionsbildning.

Sitter partiet i majoritet är det viktigt att medlemmarna också känner till denna process. Vill man till exempel öka antalet vuxna i förskolan kan inte det göras när som helst, utan det måste först förhandlas med övriga majoritetspartier. Kanske måste det ske en omprioritering i budgeten eller intäkterna förstärkas för att man ska få råd. Kanske finns det olika åsikter inom majoriteten om vilka politikområden som ska prioriteras, osv. I exemplet ovan är det i april/maj/juni, dvs. under arbetet med budgetprocessen, som förslag kan läggas.

När det gäller den interna demokratin är det viktigt att göra det möjligt för medlemmarna att påverka det arbete som görs innan ni sätter er med de partier ni samarbetar med.

Om partiet sitter i opposition kan man välja lite olika vägar. Partiet kan lägga ett eget budgetförslag för att visa vilka prioriteringar ni skulle ha gjort i egenskap av majoritetsparti. Ett annat förslag är att göra en överenskommelse med andra oppositionspartier om att stötta deras budgetförslag om MP får in viktiga budgetförslag. Ett tredje alternativ är att helt stödja sig mot ett annat oppositionspartis budget oavsett om man fått med Miljöpartiets politik eller ej. Men det är viktigt för demokratin att det finns en stark opposition.

Oavsett vilken väg ni väljer är det bra att redan i opposition öva på att hantera processen. Det vill säga ta en diskussion om prioriteringarna när övriga partier måste ta sina. Det vanliga är att ni inte kommer att ha råd att genomföra hela ert handlingsprogram, så fundera på vilka områden och vilka satsningar ni vill prioritera under året och under mandatperioden.

Här finns ett [case](#) om hur ni kan jobba med en politisk fråga under en mandatperiod.

MANDATPERIODEN - INNAN VALET

Lokalt handlingsprogram och prioriterad politik

Handlingsprogrammet är det dokument som styr vilken politik Miljöpartiet lokalt tänker driva under nästa mandatperiod. Det finns ett bra material som heter "Lokal valplan". Det kan man jobba med i studiecirkelform tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan. [Här finns länk.](#)

När valrörelsen ska börja planeras är utgångspunkten det lokala handlingsprogrammet, den politik medlemmarna har varit med och utformat och beslutat om. I partigruppen bör ni ha även prioriterat vilka av dessa frågor ni ska fokusera på under valrörelsen och hela mandatperioden.

Nomineringsprocess

Nomineringsprocesserna i partidistrikt och lokalavdelningar regleras genom ett beslut som fattades på Miljöpartiets kongress 2016. Dokumentet finns som bilaga till de stadgar varje partidistrikt och lokalavdelning har. Läs igenom vad som gäller i din avdelning. En grundregel är att det alltid är bra att sätta formerna och reglerna för nomineringsprocessen innan man diskuterar vilka personer som kan vara aktuella för olika uppdrag.

Valkampanjen

Valkampanjen startar på våren under valåret. Valmaterial kan lokalavdelningarna beställa på hemsidan, butik.mp.se. Tänk på att beställa i god tid och så mycket ni behöver – saker kan ta slut.

Under sommaren går valrörelsen på sparlåga, med undantag av Almedalsveckan, då politiken åter hamnar i fokus. Tänk på att människor kan ha gott om tid under sommaren att fundera på vilket parti de ska välja i valet, så kampanja gärna aktivt där människor finns även under sommaren. De sista två-tre veckorna innan valet är intensiva. Många lokalavdelningar, men inte alla, väljer att ha valstuga dit människor kan komma och prata politik. Men det finns många andra sätt att bedriva valrörelse på, inte minst via traditionella och sociala medier. Allt beror på resurserna och prioriteringarna i er lokalavdelning. Fundera även på om ni kan samarbeta med miljöpartister i grannkommunerna och ta hjälp av distriktsstyrelsen/kansliet.

EFTER VALET

Förhandla!

Här finns det två alternativ, antingen förhandlar man för att ingå i en majoritet, dvs. man förhandlar både politik och om platser i nämnder och styrelser, eller så förhandlar man valtekniskt med andra oppositionspartier, dvs. man förhandlar endast om politiska uppdrag inom kommunen och inte om politiken.

Majoritet

När ni ska förhandla politik med de andra majoritetspartierna är utgångspunkten handlingsprogrammet, den politik medlemmarna har varit med och utformat och beslutat om. I partigruppen bör ni även ha prioriterat vilka av dessa frågor ni ska fokusera på under mandatperioden.

Var innan förhandlingarna tydliga med vilka som slutligen kommer att godkänna resultatet. Är det medlemmarna som kommer att godkänna resultatet, eller är det den/dem som förhandlar som har fått mandat att göra det? I en förhandling är det sällan man får igenom allt, utan det är ett givande och tagande. Vissa saker har budgetpåverkan, andra inte. Det är viktigt att formulera ett dokument angående det som har beslutats och att formellt godkänna det. Det ni skrivit ner i dokumentet är det som nu styr samarbetet mellan partierna, och det styr också vilka frågor medlemmarna kan påverka. En annan sak som det är bra att vara överens om är hur samarbetet mellan partierna ska gå till: Hur hanteras exempelvis nya frågor, har något parti veto, om man har avvikande åsikt m.m. Ju mer som är klart och tydligt när ni går in ett samarbete, desto bättre.

I grunden handlar det om trovärdigheten för vårt parti som samarbetsparti. Det går inte att skriva under ett dokument om samarbete och sedan ändra sig i en massa frågor under mandatperioden, för att det är olika majoriteter på olika medlemsmöten. Men grunden bör vara att inte ingå i ett politiskt samarbete om man inte kan stå för helheten.

Opposition

Förhandla till er politiska uppdrag och prioritera vilka som är viktigast enligt det politiska handlingsprogrammet. Vill ni profilera er inom ett område, prioritera platser och inflytande i de nämnder som hanterar det området. Tänk på att kommunstyrelsens makt ökar i de flesta kommuner. Detta kan man ha olika åsikter om, men det är faktum. Det kan alltså vara klokt att prioritera en ordinarie plats i kommunstyrelsen framför en massa ersättarplatser i mer eller mindre viktiga nämnder.

MELLANVALSPERIODEN- “VERKSTADSFASEN”

Verkstad

Valrörelsen är över. Partiet har förhandlat och sitter nu i opposition eller i majoritet – nu är det dags för verkstad och handling. Ofta tar reformer och förändringar längre tid än vad man kan föreställa sig. För en ny regering pratar man ofta om betydelsen av de första 100 dagarna. Det som inte beslutas då riskerar att rinna ut i sanden eller inte hinna genomföras under mandatperioden. Men sätt realistiska mål. Många gånger kommer man in med energi och höga ambitioner efter valet. Den energin riskerar att minska av sådant som händer i omvärlden eller luttrade förvaltningar och tjänstemän som helt enkelt motsätter sig förändringar. Det gäller att vara ihärdig och envis.

För att lyckas är det därför viktigt att så tidigt som möjligt ha mål som kan följas upp. Det är viktigt att behålla fokus på de mål och satsningar ni gick till val på och de prioriteringar som ni har bestämt ska gälla.

Några viktiga punkter att hålla koll på under mandatperioden:

- Kickstarta
- 100 dagar
- Tydliga mål
- Fastna inte i tjänstemännens konflikter
- Behåll fokus över hela mandatperioden
- Återkoppla till medlemmarna

Media och politik

Media utgör en stor del av vårt demokratiska samhälle och är en viktig komponent för att förmedla vilken politik vi vill genomföra, vilka framgångar vi har nått och för att kommunicera med väljarna. Detta är lättare sagt än gjort. Hur kommunicerar vi med väljarna om hur det går med politiken vi gick till val på? Hur bildar vi opinion i rätt tid för de frågor vi driver i kommunen/landstinget/regionen? Hur uppmärksammar vi våra gröna framgångar och hanterar motgångarna proffsigt?

Om vi ska nå resultat krävs en medveten planering och att mediastrategin går hand i hand med det politiska arbetet.

Varför ska vi kommunicera?

Det kan finnas många olika skäl till att vi väljer att kommunicera. Det kan vara ett eller flera av dem som listas nedan. För att få en så träffsäker kommunikation som möjligt är det bra att ha så få syften som möjligt under samma kommunikationsinsats. Börja alltid med syftet och gör planen i enlighet med det ta, dvs. alla aktiviteter/förslag ska svara mot syftet.

Tips på frågor att ställa för att ta fram ett syfte;

Vill vi:

- påverka ett politiskt beslut?
- presentera ett politiskt beslut?
- ändra människors attityd i en viss fråga?
- skapa uppmärksamhet?
- värva medlemmar?

Koppla ihop kommunikation och politik

Utspel eller kampanjaktiviteter utan koppling till politiska förslag blir tandlösa. Men det är också viktigt att den samlade kommunikationen har en riktning i vad vi vill och hur vi uppfattas. Alltså hur vi vill kommunicera och bli uppfattade. Oavsett om vi har ett medvetet tänk kring hur vi vill uppfattas eller inte, kommer det vi säger att uppfattas på särskilda sätt av den som lyssnar/läser. Därför kan det vara bra att vara medveten om det och styra sättet vi kommunicerar på.

Sociala medier

Sociala medier är samlingsnamnet på medier där alla kan vara publicister, debattera, bilda opinion och reagera. Det finns inte något standardrecept för att lyckas med sociala medier, men det finns ett par saker att tänka på.

Det som skrivs på sociala medier är inte privat

Även om dina Facebook-statusar bara syns för dem på din vänlista, är det en god idé att tänka efter innan du uttalar dig på internet. Om du inte kan säga samma sak när tidningen ringer, ska du inte skriva det på nätet heller. Tidningar och annan "gammelmedia" citerar ofta det som politiker skriver på sociala medier och fångar upp nyheter där. Att som medborgare få uppfattningen om att politiker säger en sak till tidningen och en annan privat är inte förtroendeingivande. Det går inte att skilja på om någon skriver som privatperson eller som politisk företrädare på sociala medier. Det går inte att komma undan med att försöka förklara att man uttalat sig som privatperson. Det har till exempel hänt att företrädare för Miljöpartiet har lagt ut en bild på Facebook från en flygplats för att berätta om sin efterlängtdade semesterresa, något som sedan har hamnat i tidningen tillsammans med kritiska frågor om det verkligen är lämpligt för en miljöpartist att flyga.

Några saker att tänka på angående rollen som politiker när man befinner sig på sociala medier och som kan bespara alla från obehag och eventuell krishantering.

- Skriv inte på nätet när du är upprörd. Vänta tills nästa dag.
- För den som läser finns det ingen skillnad mellan dig som privatperson och din roll som politisk företrädare för Miljöpartiet.
- Försök att hålla en god och saklig ton i diskussioner, även när det gäller frågor som är otrevligt ställda.
- Svara endast på sakfrågorna och bemöt inte eventuella påhopp.
- Välj dina strider! Man behöver inte alltid gå in i diskussioner på sociala medier. Och även om man gått in i en diskussion kan man närsomhelst lämna den, ingen förklaring behövs.
- Det du lägger ut på nätet kan finnas kvar för alltid, även om du raderar det.
- Du kan bli inspelad och filmad överallt. Tänk därför på hur du betar dig, formulerar dig och bemöter andra.
- Och egentligen finns det bara en enkel men viktig regel: Säg/skriv/lägg aldrig upp något du inte kan stå för.

Var aktiva på sociala medier

Se till att ha en bra kommunikation mellan partiets sociala medieplattformar och synka kommunikationsarbetet så att det syns vad ni gör politiskt just nu. Tänk ur en medborgares perspektiv. Någon som går in på er Facebook-sida och följer er utan att vara aktiv i partiet är troligtvis intresserad av någon eller båda av följande frågor:

1. Hur kan jag engagera mig i Miljöpartiet?
2. Vilken politik driver Miljöpartiet där jag bor och hur går det?

Med dagens medielogik och höga internetanvändning översätts ett tomt eller trögt flöde hos partiernas sociala medieplattformar till att det inte är någon aktivitet i partiet. Vi vet att det ofta är tvärtom – att det kan vara svårt att hitta tid att uppdatera hemsida och sociala medier när vi har fullt upp med partiaktiviteter och att bedriva politik. Men den bilden har inte den som inte är aktiv i partiet. Utgå från målgruppens perspektiv.

Ett tips är att ha en tydlig beskrivning av vad man får om man följer sidan, så att användaren vet vad hen kan förvänta sig om hen bestämmer sig för att följa er.

Det är alltid bra att vara aktiv på sociala medier för att visa att det händer saker – men värt att nämna är att man kan vara olika mycket aktiv och publicera lite olika typer av innehåll i olika kanaler. På Facebook är det till exempel bra att publicera mer genomarbetade inlägg, lite mer sällan, än till exempel på Twitter, där flödet är mycket snabbare och kräver kommunikation direkt för att inte bli irrelevant.

Tänk på följande: Även de som inte är det minsta insatta i frågan eller intresserade av Miljöpartiet eller politik ska kunna förstå vad era Facebookinlägg handlar om. Skriv rakt på sak. Lättläst. Tydligt.

Människor gillar att ta ställning och känna att de engagerar sig. Ett enkelt tips är att i varje Facebook-inlägg göra det tydligt vad användaren tar ställning för eller emot om hen klickar "gilla" eller "dela". Försök hitta till följarnas hjärtan och tala till deras värderingar. Sök engagemang och interaktion. Genom att inleda med en värdering som tydligt berättar vad inlägget handlar om, och kanske avsluta med en uppmaning till engagemang, exempelvis "Håller du med? Gilla och dela!" eller "Vad tycker du? Kommentera", ökar chansen att användarna engagerar sig och ditt inlägg får spridning.

När journalisten frågar

Vet du vilka som är de prioriterade frågorna för Miljöpartiet i din kommun/landsting/region just nu och vilka budskap ni vill förmedla är det betydligt lättare att svara när journalisten frågar. Skriv ner era budskap. Fundera igenom vilka frågor som kan komma – och vad du vill ha sagt. Vad vill du att rubriken ska bli? Tänk på att en intervju inte är ett vanligt samtal. Journalisten har ett syfte med intervjun, och det bör du också ha. Det finns ingenting som heter off the record. Allt du säger till en journalist är en del av intervjun. Be alltid om att få se texten innan den publiceras.

Var inte rädd för den pinsamma tystnaden

Om du har svarat på journalistens fråga och det uppstår en tystnad kan det kännas obekvämt. Återigen, tänk på att det inte är ett vanligt samtal. Du behöver inte fylla tystnaden med sådant du inte hade planerat att prata om. Journalisten är tyst för att du ska säga saker. Säg det du har förberett och fyll inte tystnaden med prat om annat. Då kanske det där du sa i förbifarten, för att undvika den pinsamma tystnaden, blir citatet eller rubriken istället för det du hade förberett att säga.

Du måste veta vad du vill ha sagt. Säg det! Förbered alltid tre budskap, och håll dig till dem. Tänk att du alltid ska vara förberedd på att spontant hamna i radio eller i tidningen under månaden. Om du får chansen, vad ska du passa på att ge för budskap utifrån era prioriterade frågor?

Håll dig informerad

Miljöpartiets riksorganisation arbetar aktivt med att hålla ledande lokala företrädare informerade om vad som händer. Den huvudsakliga kommunikationen sker via nyhetsbrevet

Miljöpartiets organisationsnytt. Nyhetsbrevet skickas till alla ordförande, kommunalråd och anställda. Det finns också en rutin för direktkontakt mellan riksorganisationens förtroendevalda och lokalt förtroendevalda, exempelvis regionordförande. Riksorganisationen tillhandahåller forum för samarbete mellan politiker på alla nivåer på engagera.mp.se. Anmäl era förtroendeposter till Miljöpartiets uppdragsregister för att få information från riksorganisationen. Det går också att anmäla förändringar till service@mp.se

Det är också viktigt att hålla sig informerad om omvärlden och det kan göras på lite olika sätt. Nyhetssajten Omni (finns både som webbplats och app) uppdateras ofta. Tidningen Dagens Samhälle är en bra informationskälla kring vad som sker inom kommun- och landstingsvärlden.

Att se eller lyssna på de ordinarie nyhetssändningarna fungerar också bra. Det finns minst två anledningar till att hålla sig uppdaterad: dels för att få tips och inspiration om hur andra har löst några politiska frågor eller problem, dels för att rätt som det är dras en kommun in, eller så blir en politisk fråga het i just din lokalavdelning, och då kan det oväntat och snabbt bli turbulent.

VI ÄR STIGFINNARE I SVENSK POLITIK

Vi i Miljöpartiet de gröna har tagit på oss dubbla roller. Vi är både stigfinnare och ett politiskt parti i traditionell mening. Vi är både före vår tid och mitt i den. Det är en stor utmaning. Vi får inte vara så långt före att vi tappar kontakten med dem som kommer efter, stigen får inte växa igen.

Samtidigt vet vi att ingen tid finns att förlora. Vi vågar vara steget före. Vi är stigfinnarna i svensk politik – ett alternativ för framtidstro och livsbejakelse. Vi hämtar vår kraft i en insikt om att varje enskild handling påverkar vår omvärld och framtid. Det ger oss stora möjligheter, men även ett stort ansvar. Att inte respektera naturens villkor drabbar i längden alla jordens invånare – även oss själva.

Det krävs kunskap, tålamod och envishet för att rubba ingrodda tankemönster. Tiden för eftertanke får inte drunkna i en ocean av ytlig information.

Den gröna vägen handlar inte om ”vi och dom”. Den handlar inte heller om egoism. Den handlar om att se till helheten. Därför söker vi samarbete och förståelse för att förverkliga vår gröna vision. Miljöpartiet de gröna är inget självändamål, utan den gröna rörelsens parlamentariska gren. Prestige får inte hindra oss från att förutsättningslöst stanna upp, reflektera och ifrågasätta även våra egna idéer, strukturer och metoder.

Omtänksamma och engagerade människor förändrar världen. Varje utveckling tar sin början i den enskilda människans övertygelse och engagemang. Du gör skillnad!

Ur partiprogrammet

Grattis till att du har valt att engagera dig inom politiken och grattis till ditt förtroendeuppdrag. Du gör en mycket viktig insats för att bygga ett grönt samhälle, rädda planeten och för kommande generationers möjlighet till ett hållbart liv.

Välkommen till Miljöpartiet de gröna!

